

Karolina Feć

Antyfilozofia, religia i przemoc.
Studium porównawcze myśli Maksa Stirnera i Lwa Szestowa

Przedstawione badania z zakresu historii idei zawierają nową interpretację myśli Maksa Stirnera i Lwa Szestowa jako antyfilozofii. Zastosowana metoda polega na użyciu kryteriów antyfilozofii zaproponowanych przez Alaina Badiou: w części negatywnej są to krytyka filozofii jako działalności nieuczciwej i szkodliwej dla życia oraz destytucja kategorii prawdy, a w części pozytywnej, wypracowanie antyfilozoficznego aktu o strukturze wydarzenia (pojęcie Badiou). Z uwagi na odmienne stanowiska w kwestiach religijnych, Stirner i Szestow prezentują lustrzane wersje antyfilozofii.

Celem pracy jest odpowiedź na pytanie, jak omawiane koncepcje radzą sobie z problemem przemocy, jako że dotychczas wysuwano wobec autorów zarzuty o jej usprawiedliwianie oraz o faszystowski potencjał. W analizie zagadnienia posłużono się rozróżnieniem Waltera Benjamina na przemoc ‘mityczną’ oraz ‘boską’.

Teza pracy brzmi: w ramach antyfilozoficznego aktu nie jest możliwe użycie przemocy ‘mitycznej’ (kategoria zawierająca przemoc faszystowską), lecz nie można wykluczyć emergencji przemocy ‘boskiej’, czego prawdopodobieństwo okazuje się większe w ramach myśli Stirnera niż Szestowa. Powodem tej różnicy nie jest jednak stanowisko wobec transcendencji – obaj wspierają się na koncepcji amoralnego Boga – lecz odmienne wypełnienie struktury antyfilozoficznego aktu.

mgr Karolina Feć

dr hab. Leszek Augustyn, prof. UJ
promotor pracy

29 CZE 2023